

HOMOLOGACIÓ DE RARESES ORNITOLÒGIQUES A BALEARS. INFORME DE 2003

Carles LÓPEZ-JURADO¹,
i el Comitè de Rareses Ornitològiques a Balears del GOB

RESUM.- *Homologació de rareses ornitològiques a Balears. Informe de 2003.* Tretzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB. S'han homologat 24 registres, corresponents a les espècies següents: pela-roques *Tichodroma muraria*, homologat per primera vegada; la resta són: cigne mut *Cygnus olor*, negreta *Melanitta nigra*, esmerla *Falco columbarius*, paràsit coaample *Stercorarius pomarinus*, llambritja beevermell *Sterna caspia*, bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, busqueret xerraire *Sylvia curruca*, coaric *Aegithalos caudatus*, ferreric petit *Parus ater*; capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*, gralla de bec vermell *Pyrhhorcorax pyrrhhorcorax*, gorrió d'ala blanca *Montifringilla nivalis* i hortolà negre *Emberiza cia*.

També hi incloem, 14 observacions a Balears homologades pel *Comité de Rarezas* de la *Sociedad Española de Ornitología* (CR-SEO) corresponent a l'informe de 2001, hi destaca una homologació feta per primera vegada a les Balears: l'àguila marina *Haliaeetus albicilla*. La resta d'observacions són l'oca egípcia *Alopochen aegyptiacus*, ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, ull de bou reietó *Phylloscopus proregulus*, el menjamosques de collar *Ficedula albicollis*, estornell rosat *Sturnus roseus*, pinsà carminat *Carpodacus erythrinus*, hortolà petit *Emberiza pusilla*.

SUMMARY.- *Homologation of bird rarities in the Balearics. Report 2003.* Thirteenth annual report presented by the GOB Committee of Ornithological Rarities. 24 reports have been homologated corresponding to the following species, Wallcreeper *Tichodroma muraria*, first time to be homologated, the rest are, Mute Swan *Cygnus olor*, Common Scooter *Melanitta nigra*, Merlin *Falco columbarius*, Pomarine Skua *Stercorarius pomarinus*, Caspian Tern *Sterna caspia*, Olivaceous Warbler *Hippolais opaca*, Orphean warbler *Sylvia hortensis*, Lesser Whitethroat *Sylvia curruca*, Long-tailed Tit *Aegithalos caudatus*, Coal Tit *Parus ater*; Red-backed Shrike *Lanius collurio*, Chough *Pyrhhorcorax pyrrhhorcorax*, SnowFinch *Montifringilla nivalis* and Rock Bunting *Emberiza cia*.

We also include 14 observation sighted in the Balearic Islands which were homologated by the *Committee of Rarities of the Spanish Society of Ornithology* (CR-SEO) in its annual report of 2001. For the first time a White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla*, was hologated. The rest of the sightings are Egyptian Goose *Alopochen aegyptiacus*, Ruddy Shelduck *Tadorna ferruginea*, Pallas's Warbler *Phylloscopus proregulus*, Collared Flycatcher *Ficedula albicollis*, Rose-coloured Starling *Sturnus roseus*, Common Rosefinch *Carpodacus erythrinus*, Little Bunting *Emberiza pusilla*.

¹ GOB Mallorca. C. Manuel Sanchis Guarner, 10. 07004 Palma (Balears) ornitologia@gobmallorca.com

Aquest és el tretzè informe anual que presenta el Comitè de Rareses Ornitològiques del GOB a Balears. S'hi presenten 25 registres relatius a l'any 2003, però se n'hi inclouen també dos de 2002 i un altre de 2000, tots ells corresponents a 17 espècies. Dels quals s'han homologat 24 registres, que correspon un percentatge d'un 86%, més o menys igual a la mitjana d'anys anteriors. L'informe homologa per primera vegada el pelarques *Tichodroma muraria*. La resta d'observacions són les següents espècies: cigne mut *Cygnus olor*; negreta *Melanitta nigra*, esmerla *Falco columbarius*, paràsit coaample *Stercorarius pomarinus*, llambritja becvermell *Sterna caspia*, bosqueta pal·lida *Hippolais opaca*, busqueret emmascarat *Sylvia hortensis*, coaric *Aegithalos caudatus*, ferrerico petit *Parus ater*, capsigrany d'esquena roja *Lanius collurio*, gralla de bec vermell *Pyrhacorax pyrrhacorax*, gorrí d'ala blanca *Montifringilla nivallis* i hortolà negre *Emberiza cia*.

En l'avaluació dels registres del present informe han intervingut Eduard Amengual, Òscar García, Jordi Muntaner, Miguel McMinn i Alfons Sastre. Com en anys anteriors, de coordinador ha actuat, Carles López-Jurado. Per altra banda, sentim haver de comunicar la baixa de Jordi Muntaner després d'haver assolit el període màxim de quatre anys. De cara a les inevitables i convenients renovacions del Comitè, us agrairíem que presentàssiu candidatures raonades al seu coordinador, sempre per escrit. Gràcies a tots ells i a tots els observadors que han volgut comunicar les seves dades.

També s'hi inclouen a títol informatiu, 14 observacions a Balears corresponents a 8 espècies homologades pel Comitè de Rarezas de la Sociedad Española de Ornitología (CR-SEO), publi-

caades en el seu darrer informe número 18 corresponent a 2001 (DE JUANA, 2003), en què destaca homologat per primera vegada a les Balears un registre d'àguila marina *Haliaeetus albicilla*. La resta d'observacions són l'oca egípcia *Alopochen aegyptiacus*, ànnera canyella *Tadorna ferruginea*, ull de bou reietó *Phylloscopus proregulus*, el menjamosques de collar *Ficedula albicollis*, estornell rosat *Sturnus roseus*, pinsà carminat *Carpodacus erythrinus*, hortolà petit *Emberiza pusilla*.

Els registres no homologats tan sols són considerats insuficientment documentats pel Comitè, que es manifesta disposat a revisar-los en el cas que es pugui subministrar una informació més completa que els avaluï. D'altra banda, certes dades de 2003 es troben encara en el Comitè pendents d'homologació i s'inclouran en el pròxim informe.

Les espècies considerades en aquest informe són les que figuren a la «Llista de les espècies sotmeses a homologació per la SEO i el GOB», publicada a l'Anuari Ornitològic de les Balears de 2002, volum 17: 263-264.

MODIFICACIÓ DE LA LLISTA DE RARESES

S'inclou a la llista de rareses una nova espècie que es menciona per primera vegada a Balears, l'àguila marina *Haliaeetus albicilla*. En aquesta espècie, com a les altres, el Comitè admetrà a estudi registres de qualsevol any sempre que estiguin convenientment documentats.

PRESENTACIÓ DE L'INFORME

La llista sistemàtica que segueix s'ha elaborat d'acord amb els següents punts:

S'hi inclouen les 111 espècies i 4 subespècies que estan considerades rares a Balears, de les quals 90 espècies i 4 subespècies han estat homologades qualque vegada, i només apareixen els registres, acceptats o no, del darrer informe de cada comitè.

S'hi publiquen només dades considerades segures.

La xifra entre parèntesis que figura a continuació del nom de l'espècie indica els registres/exemplars homologats ja pel Comitè: 1) d'anys anteriors a 2003; 2) de 2003. En el cas del CR-SEO, els comptadors de registres fan referència als conjunts d'Espanya peninsular-illes Balears (PB), i illes Balears.

A cada registre les dades s'ordenen així: 1) illa; 2) localitat; 3) nombre d'ocells observats; 4) edat i sexe, si es coneixen (per dades primaverals-estivals només s'expressa edat quan no es tracta de plomatge nupcial); 5) indicació sobre si l'ocell ha estat caçat, trampejat o trobat mort, i si es conserva i on; també si, entre la documentació en poder del Comitè, n'hi ha fotografies; 6) data/es; 7) observador/s, en general no més de tres.

Si no s'indica altra cosa, les dates es refereixen sempre a l'any 2003.

La seqüència taxonòmica seguida és la de VOOUS (The List of Birds of the Western Palearctic, 1978).

Un breu comentari sobre cada espècie intenta situar les observacions en relació a allò que es coneix sobre l'estatus de l'espècie a les Balears, tenint en compte el que s'ha dit ja en informes anteriors i indicant al principi, entre parèntesis, l'àrea essencial de cria en el món.

La propietat de les dades contingudes a l'informe correspon als diferents observadors, que hauran de ser esmentats com autors a la bibliografia, reco-

manam la referència següent: AUTOR/S. In: López-Jurado, C. i CRB-GOB. 2004. «Rareses Ornitològiques a Balears. Informe de 2003». *Anuari Ornitològic de les Balears, 2003*. Vol. 18. GOB. Palma.

LLISTA DELS REGISTRES HOMOLOGATS

Gavia stellata

Cabussó petit (1/2, 0/0)

Gavia arctica

Cabussó (0/0, 0/0)

Gavia immer

Cabussó gros (0/0, 0/0)

Podiceps grisegena

Soterí gris (0/0, 0/0)

Podiceps auritus

Soterí de coll blanc (CR-SEO, 2001: PB 49/78, 5/25; Balears 0/0, 0/0)

Puffinus puffinus

Baldritja capnegra (0/0, 0/0)

Oceanodroma monorhis

Petrel de Swinhoe (CR-SEO, 2001: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Pelecanus rufescens

Pelicanà rosat (CR-SEO, 2000: PB 8/5, 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Egretta gularis

Agró dels esculls (CR-SEO, 2001: PB 30/30, 4/4; Balears 1/1, 0/0)

Threskiornis aethiopicus

Ibis sagrat (CR-SEO, 2001: PB 5/6, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Platalea alba

Becplaner africà (CR-SEO, 2001: PB 7/6; Balears 1/1, 0/0)

Cygnus olor

Cigne mut (1/8, 2/5)

Mallorca, s'Albufera, una femella adulta els dies 17 i 18 d'octubre (vegeu-ne foto 1) (M. Rebassa, L. Ventoso, P. Vicens, A. Stagg, M Cantallops).

Eivissa, vist a les platges de Talamanca, i de Figueretes i al port de Vila (Eivissa), 1 d'adult i 3 d'imadurs el dies 16 i 17-XII (O. Martínez, D. Garcia, P. Arbona, E. Cardona, L. Torres).

(Europa i Àsia a latituds mitjanes). Abans aquest espècie era rara estatal i es va homologar un registre d'un esbart d'aus anellades a Hongria, la data de l'observació va ser del 14 de desembre de 1989 fins el 30 de gener de 1990. Per tant són ja tres registres homologats a Balears.

Anser fabalis

Oca del camp (1/1, 0/0)

Anser albifrons

Oca carablanc (4/6, 0/0)

Anser erythropus

Oca petita (CR-SEO, 2001: PB 4/4; Balears 1/1, 0/0)

Branta leucopsis

Oca de galta blanca (0/0, 0/0)

Alopochen aegyptiacus

Oca egípcia (CR-SEO, 2001: 13/20, 4/8; Balears 1/4, 1/2)

2001:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, un exemplar (en companyia d'una femella de *Tadorna ferruginea*), el 12 de desembre de 2000 fins el 13 de gener (A. Stagg i P. Vicens, registre ja publicat en

l'informe de 2000); dos exemplars (en companyia de cinc *T. ferruginea*), l'11 de desembre (A. Stagg).

(Àfrica subsahariana i Egipte, introduït a Gran Bretanya i als Països Baixos). **Origen desconegut.** (de Juana, 2003).

Tadorna ferruginea

Ànnera canyella (CR-SEO, 2001: PB 66/139, 3/8; Balears 10/36, 1/5)

2001:

Mallorca: s'Albufera de Mallorca, dues femelles i un mascle, des de desembre de 2000 fins el 13 de gener (el mascle i una femella) i el 23 de febrer (l'altre femella) (A. Stagg i P. Vicens, registre ja publicat a l'informe 2000); cinc exemplars (en companyia de dos *Alopochen aegyptiacus*), l'11 de desembre (A. Stagg).

(Àsia centroccidental, amb petites àrees al sud-est d'Europa i nord-est d'Àfrica). **Origen desconegut.** L'any 2002 és l'últim en què es consideraran els registres corresponents a aquesta espècie (de Juana, 2003).

Anas discors

Sel·la alablava (CR-SEO, 2001: PB 23/25, 1/1; Balears 3/4, 0/0)

Aythya marila

Moretó cabussó (2/3, 0/0)

Clangula hyemalis

Ànnera glacial (2/3, 0/0)

Melanitta nigra

Negreta (4/6, 1/1)

Eivissa, port des Torrent (Sant Josep), una femella trobada a la mar amb simptoms d'anicòcia el 24 de maig, al dia següent va morir (vegeu-ne foto 2) (O. Martínez).

Foto 1. Cigne mut *Cygnus olor* (Mute Swan). S'Albufera de Mallorca, femella adulta, octubre 2003. Foto: Lalo Ventoso.

Foto 2. Negreta *Melanitta nigra* (Common Scoter). Port des Torrent (Sant Josep, Eivissa), femella morta, maig 2003. Foto: Oliver Martínez.

(Amèrica del nord i est de Sibèria). Primer registre que publicam prenupcial. Fins ara les dades extremes eren del pas postnupcial i hivernada, és a dir del 21 d'octubre fins el 18 de gener.

Melanitta fusca

Ànnera fosca (0/0, 0/0)

Bucephala clangula

Ànnera d'ulls grocs (1/1, 0/0)

Haliaeetus albicilla

Àguila marina (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 1/1; Balears 0/0, 1/1)

2001:

Mallorca: serra de Tramuntana, possessió de Moncaire i embassament de Cúber (Escorca), un d'imadur, n'hi ha fotos, des de finals de desembre fins almenys el 16 de febrer de 2002 (M. Rebassa, X. Gassó, J.M Rebassa i A. Sastre).

(Paleàrtic i Groenlàndia). Segon registre homologat a Espanya, després del referent d'un altre d'imadur caçat a les maresmes de Santoña el 3 de desembre de 1944 (Ardeola, 46: 135-136). Primera, per tant, de Balears, on hi ha dades antigues, no gaire convincents, que parlen fins i tot d'una possible reproducció en el passat. Una nota sobre aquesta observació, amb fotografies, a Rebassa (2001). (de Juana, 2003).

Circus macrourus

Arpella pàl·lida (CR-SEO, 2001: PB 5/5, 0/0; Balears 2/2, 0/0)

Aquila pomarina

Àguila pomerània (CR-SEO 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Aquila chrysaetos

Àguila reial (0/0, 0/0)

Hieraaetus fasciatus

Àguila coabarrada (4/4, 0/0)

Falco columbarius

Esmerla (18/18, 2/3)

Formentera, la Mola, 2 exemplars el 28 de setembre (S. Costa, J. Costa).

Eivissa, ses Salines (Sant Josep), un exemplar el 3 d'octubre (O. Martínez).

Mallorca, s'Albufera, un exemplar el 28 i 30 d'octubre (A. Stagg).

(Holàrtic). Un bon any per a aquesta espècie. Dades extremes publicades d'aquest migrant i hivernant: pas prenupcial, darrer registre el 4 d'abril; pas postnupcial, primer el 28 de setembre.

Falco biarmicus

Falcó llaner (CR-SEO, 2001: PB 6/6, 0/0; Balears 0/0, 0/0)

Porzana parva

Rascletó (2/2, 0/0)

Porzana pusilla

Rasclet petit (1/1, 0/0)

Crex crex

Guàtlera maresa (3/3, 0/0)

Turnix sylvaticus

Guàtlera andalusa (0/0, 0/0)

Glareola nordmanni

Guatlereta d'ala negra (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Charadrius morinellus

Fuell de collar (6/17, 0/0)

Vanellus gregarius

Juia gregària (CR-SEO, 2001: PB 17/17, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Calidris fuscicollis

Corriol coablanca (CR-SEO, 2001: PB 11/11, 0/0; Balears 0/0, 0/0)

Calidris melanotos

Corriol pectoral (CR-SEO, 2001: PB 96/105, 5/7; Balears 4/5, 0/0)

Calidris maritima

Corriol fosc (0/0, 0/0)

Tryngites subruficollis

Corriol rogenç (CR-SEO, 2001: PB 18/19, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Gallinago media

Cegall reial (CR-SEO, 2001: PB 6/8, 1/1; Balears 4/6, 0/0)

Tringa melanoleuca

Camagroga grossa (CR-SEO, 2001: PB 6/6, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Tringa flavipes

Camagroga (CR-SEO, 2001: PB 28/28, 4/5; Balears 1/1, 0/0)

Xenus cinereus

Xivitona cendrosa (CR-SEO, 2001: PB 28/29, 2/2; Balears 2/2, 0/0)

Calidris himantopus (abans *Micropalama himantopus*)

Corriol camallarga (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phalaropus tricolor

Escuraflascons de Wilson (CR-SEO, 2001: PB 8/8, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phalaropus lobatus

Escuraflascons (2/2, 0/0)

Stercorarius pomarinus

Paràsit coaample (1/1, 1/2)

Mallorca, a la mar a 11, 84 mn de Portocolom, dos adults el 28 d'abril s'acostaren a un pesquer en maniobra de virada i s'hi posaren (M. Louzao).

(Holàrtic). Segon registre homologat, l'anterior fou també prenupcial el 29 de març. No hi ha altres dades bibliogràfiques de les nostres illes, el fet que no se n'observin segurament és a causa d'una menor atenció envers les aus marines pelàgiques.

Stercorarius parasiticus

Paràsit (4/4, 0/0)

Stercorarius longicaudus

Paràsit coallarga (CR-SEO, 2001: PB 22/27, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Larus canus

Gavina cendrosa (8/9, 0/0)

Larus argentatus

Gavina de cames roses (1/1, 0/0)

Larus marinus

Gavinot (0/0, 0/0)

Sterna caspia

Llambritja becvermell (6/6, 1/1)

Mallorca, s'Albufera, un exemplar el 12 de setembre (M. Rebassa, P. Vicens).

(Holàrtic, Afrotropical i Australàsia). En previs anuaris n'hi ha 13 observacions sempre d'un exemplar, totes pertanyents a Mallorca. Dates extremes: pas prenupcial, primera observació l'11 d'abril i darrera el 14 d'abril; pas postnupcial, primer el 2 de juliol i darrer el 26 d'octubre.

Sterna bengalensis

Llambritja bengalí (1/1, 0/0)

Uria aalge

Pingdai de bec prim (0/0, 0/0)

Columba oenas
Xixell (0/0, 0/0)

Streptopelia senegalensis
Tórtera del Senegal (CR-SEO, 2001: PB
6/6, 2/4; Balears 1/1, 0/0)

Clamator glandarius
Cucui reial (5/5, 0/0)

Coccyzus americanus
Cucui becgroc (CR-SEO, 2001: PB 1/1,
0/0; Balears 1/1, 0/0)

Caprimulgus ruficollis
Siboc (2/2, 0/0)

Calandrella rufescens
Terrolot de prat (1/2, 0/0)

Lullula arborea
Cotoliu (1/1, 0/0)

Ammomanes cinctura
Terrolot cuabarrat (CR-SEO, 2001: PB
1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Anthus richardi (abans titina grossa *A.
novaeseelandiae*)
Titina de Richard (CR-SEO, 2001: PB
50/151, 0/0; Balears 11/20, 0/0)

Anthus hodgsoni
Titina d'esquena olivàcia (CR-SEO,
2001: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Anthus petrosus
Titina d'aigua (3/3, 0/0)

Motacilla citreola
Titina citrina (CR-SEO, 2001: 14/14,
1/1; Balears 2/2, 0/0)

Cercotrichas galactotes
Coadreta (8/8, 0/0)

Oenanthe hispanica melanoleuca
Coablanca rossa subespècie oriental
(CR-SEO, 2001: 1/1, 0/0; Balears 1/1,
0/0)

Oenanthe leucura
Mèl·lera coablanca (0/0, 0/0)

Locustella luscinioides
Boscaler (1/1, 0/0)

Acrocephalus paludicola
Boscarla d'aigua (0/0, 0/0)

Acrocephalus palustris
Boscarla menjamoscards (CR-SEO,
2001: PB 4/4, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Hippolais opaca (abans *H. pallida
opaca*)

Bosqueta pàl·lida (17/21, 1/1)
Formentera, la Mola, un exemplar l'11
de maig, (vegeu-ne foto 3) (S. Costa, J.
Costa, J. Bonnin).

(Paleàrtic: Mediterrani). El pas pri-
maveral és més curt que el de tardor,
dates extremes: la primera observació el
7 d'abril, i la darrera el 26 de maig. En
canvi, en el pas postnupcial, més dilatat,
la primera és del 17 d'agost, i la darrera
del 10 d'octubre.

Sylvia cantillans albistriata
Busqueret garriguer, subespècie orien-
tal (CR-SEO 2001: PB 1/1, 0/0; Balears
1/1, 0/0)

Sylvia hortensis
Busqueret emmascarat (6/6, 0/0)

2002:
Illa de l'Aire: (Sant Lluís), un mascle
jove de segon any l'u de maig, capturat
per a anellament (R. Escandell).

(Paleàrtic: Mediterrani). Sisena
observació homologada. Dates extre-
mes: primer prenupcial el 13 d'abril i

Foto 3. Bosqueta pàl·lida *Hippolais opaca* (Olivaceous Warbler). Formentera, maig 2003.
Foto: Santiago Costa.

darrer el 3 de juny; Postnupcial, tan sol un registre el 22 de setembre.

Sylvia nisoria

Busqueret-falcó torter (CR-SEO, 2001: PB 2/2, 0/0; Balears 2/2, 0/0)

Sylvia curruca

Busqueret xerraire (22/23, 0/0)

Phylloscopus proregulus

Ull de bou reietó (CR-SEO, 2001: PB 4/4, 1/1; Balears 2/2, 0/0)

1997:

Mallorca: Artà, Torre d'Aubarca, un exemplar el 26 d'octubre (J. Barnard).

(Centre, est i sud d'Àsia). A la fi un registre de tardor ... (de Juana, 2003).

Phylloscopus inornatus

Ull de bou de dues retxes (CR-SEO, 2001: PB 26/26, 1/1; Balears 9/9, 0/0)

Phylloscopus schwarzi

Ull de bou de Schwarz (CR-SEO, 2001: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus fuscatus

Ull de bou fosc (CR-SEO, 2001: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Phylloscopus collybita tristis

Ull de bou, subespècie de Sibèria (CR-SEO, 2001: 9/9, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Ficedula parva

Menjamosques barba-roja (CR-SEO, 2001: PB 17/17, 0/0; Balears 6/6, 0/0)

Ficedula albicollis

Menjamosques de collar (CR-SEO, 2001: PB 25/25, 2/2; Balears 17/17, 2/2)

2001:

Cabrera: un mascle de segon any, capturat per a anellament, n'hi ha una foto,

el 19 d'abril (vegeu-ne foto 4) (J.M. González, R. Fernández i E. Ramos); un mascle el 21 d'abril (J.M. González, R. Fernández i E. Ramos).

(Europa central i oriental i part de Turquia, el Caucas i Iran). Els habituals mascles de primavera a Balears (de JUANA, 2003).

Aegithalus caudatus

Coaric (1/2, 2/9)

Mallorca, Benàtiga Nou (Calvià), un exemplar el 4 d'abril (J.M. González). Torrent de Puigpunyent, se'n veu un esbart de 8 exemplars el 5 de maig, amb joves alimentats pels adults per la qual cosa se'n confirma per primera vegada la cria d'aquesta espècie a Balears (M. Suárez).

(Paleàrtic occidental). Segon registre a les Balears, l'anterior observació fou al mes de gener.

Parus ater

Ferrerico petit (1/1, 1/1)

Mallorca, vall de Bóquer (Pollença), 1 exemplar el 28 de novembre (M. Rebassa).

(Paleàrtic). Segon registre homologat. No hi ha publicades observacions a l'Anuari, anteriors al Comitè. D'aquesta espècie es ben coneguda la seva tendència als moviments irruptors a Europa. L'anterior cita es del pas postnupcial del 30 de setembre.

Tichodroma muraria

Pela-roques (0/0, 1/1)

Cabrera, un exemplar el 28 d'octubre (A. Iñigo).

(Paleàrtic). Primer registre homologar per el Comitè a Balears. Publicats a l'Anuari i anteriors al Comitè hi ha quatre registres. Dades extremes del 28 d'octubre fins el 23 de març.

Lanius isabellinus

Capsigrany pàl·lid (CR-SEO 2001: PB 3/3, 1/1; Balears 1/1, 0/0)

Lanius collurio

Capsigrany d'esquena roja (31/35, 1/1) Formentera, la Mola, un juvenil el 16 de setembre es capturat per a anellament (S. Costa, J. Costa).

2002:

Mallorca, carretera de Llenaire (Pollença), un juvenil el 16 de setembre (P. Larkin).

(Paleàrtic). Amb aquest ja són denou registres en pas prenupcial, primera dada el 30 d'abril, i darrera, l'1 de juny. Un registre aïllat el 28 d'agost. I dotze observacions del pas postnupcial, el primer és del 13 de setembre i el darrer, del 20 d'octubre.

Lanius minor

Capsigrany gris petit (0/0, 0/0)

Lanius excubitor

Capsigrany reial (1/1, 0/0)

Lanius excubitor/meridionalis

Capsigrany reial/reial ibèric(2/2, fins a 1999 sense aportar ssp)

Lanius senator niloticus

Capsigrany, subespècie asiàtica (CR-SEO, 2000: 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Lanius nubicus

Capsigrany emmascarat (CR-SEO, 2000: PB 1/1, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Pyrhcorax graculus

Gralla de bec groc (0/0, 0/0)

Pyrhcorax pyrrhcorax

Gralla de bec vermell (6/9, 6/22)

Mallorca, Mola de s'Esclop (Calvià), un esbart de 13 exemplar el 4 de novembre,

Foto 4. Menjamosques de collar *Ficedula albicollis* (Collared Flycatcher). Cabrera, un mascle de segon any, abril 2001. Foto: Juan Miguel González.

Foto 5. Gralla de bec vermell *Pyrrhocorax pyrrhocorax* (Chough). Mola de s'Esclop (Calvià, Mallorca). Un esbart, novembre 2003. Foto: Sebastià Torrens.

hi ha fotografia (vegeu-ne foto 5) (S. Torrens). Puig des Teix (Deià), un esbart de 22 exemplars el 2 de novembre (J.M. González). Mola de s'Esclop (Calvià), un esbart de 8 exemplars els dies 12 i 13 de novembre (J.M. González). Camí de s'Arxiduc (Valldemossa), un esbart de 20 exemplars el 14 de desembre (Ll. Parpal, D. Baena, N. Parente, N. Negre). Mola de s'Esclop (Calvià), sentit els reclams de varis exemplars el 17 de desembre (J.M. González). Camí de s'Arxiduc (Valldemossa), un esbart de 14 exemplars el 30 de desembre (X. Morell).

(Paleàrtic sud: Al llarg de las serres muntanyoses i les costes de penya-segats, entre les Illes Britàniques, península Ibèrica, Berberia i les Canàries, per occident, i les muntanyes del Turquestan, l'Himàlaia, Mongòlia i la Xina, per l'est). Totes les observacions homologades són a Mallorca. Destaca l'alt nombre de registres tants com els homologats anteriorment, així com el nombre d'exemplars vists, segurament és el mateix esbart que està hivernant. Les dades extremes publicades són del pas postnupcial i hivernada: del 24 d'octubre fins el 6 d'abril.

Corvus monedula

Gralla (0/0, 0/0)

Corvus frugilegus

Gralla pelada (0/0, 0/0)

Corvus corone

Corb foraster (0/0, 0/0)

Sturnus unicolor

Estornell negre (3/3, 0/0)

Sturnus roseus

Estornell rosat (CR-SEO 2001: PB: 7/7, 3/3; Balears 1/1, 2/2)

2001:

Cabrera: un exemplar el 12 de maig (R. Mas i J.M. González).

Mallorca: Palma, hort de Son Pax Vell, un exemplar el 5 de novembre (R. Mas).

(Sud-est d'Europa i sud-oest d'Àsia). Enguany ha estat d'invasió, amb grups nombrosos a Bulgària i Romania, fins a 18 registres homologats a França, que sumen 48 aus (Frémond *et al.*, 2003) i 57 registres a Gran Bretanya (Rogers *et al.*, 2002). (de Juana, 2003).

Passer hispaniolensis

Gorrió foraster (4/5, 0/0)

Montifringilla nivalis

Gorrió d'ala blanca (7/11, 1/1)

Menorca, el Toro (es Mercadal), un exemplar el 23 de novembre (R. Triay).

(Paleàrtic). Totes les observacions són durant el pas postnupcial i hivernant. Dades extremes, del 23 de novembre fins el 18 de febrer.

Serinus citrinella

Verderol menut (4/4, 0/0)

Carduelis flammea

Passerell golanegre (CR-SEO, 2001: PB 2/6, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Bucanetes githagineus

Pinsà trompeter (7/7, 0/0)

Carpodacus erythrinus

Pinsà carminat (CR-SEO, 2001: PB 18/18, 2/2; Balears 11/11, 1/1)

2001:

Cabrera: un juvenil capturat per a anellament, hi ha foto, el 9 de setembre (M. McMin, A. Rodríguez, J.A. Palomar i M. Hinojosa).

(Nord i centre d'Europa, i Àsia). L'extensió de l'espècie cap a l'àrea de l'oest d'Europa pareix que s'ha detingut

**Foto 6. Hortolà negre *Emberiza cia* (Rock Bunting). Font de sa Cala (Capdepera, Mallorca).
Novembre 2003. Foto: Antoni Muñoz.**

o, fins i tot, fet marxa enrere. A França, per exemple, arribaren a comptar-se 34-37 mascles cantors el 1994, però no se n'ha tornat a veure cap des de 1999 (Dubois *et al.*, 2001; Frémont *et al.*, 2003). Per això, probablement, en tenim quatre registres al 1995, tres al 1996, un al 1997, un al 1998 i ja cap al 1999 i 2000. (de JUANA, 2003).

Plectrophenax nivalis
Hortolà blanc (1/1, 0/0)

Emberiza citrinella
Hortolà groc (3/3, 0/0)

Emberiza cia
Hortolà negre (1/2, 1/1)

Mallorca, Font de sa Cala (Capdepera), un exemplar el 2 de novembre (vegeu-ne foto 6) (A. Muñoz).

(Paleàrtic). Segon registre homologat, n'hi ha catorze observacions prèvies al Comitè. Dades extremes: pas prenupcial, del 13 al 20 de març; pas postnupcial, del 14 d'agost fins el 14 de desembre.

Emberiza pusilla

Hortolà petit (CR-SEO, 2001: PB 21/21, 3/3; Balears 4/4, 1/1)

2001:

Cabrera: un exemplar de primer hivern capturat per a anellament, n'hi ha foto, l'd'octubre (M. McMinn, A. Rodríguez, J.A. Palomar i M. Hinojosa).

(Nord-est d'Europa i Sibèria). (de Juana, 2003).

Emberiza aureola

Hortolà caranegre (CR-SEO, 2001: PB 2/2, 0/0; Balears 1/1, 0/0)

Emberiza melanocephala

Hortolà capnegre (CR-SEO, 2001: PB 9/9, 0/0; Balears 3/3, 0/0)

LLISTA DELS REGISTRES NO
HOMOLOGATS

2003:

Gavia arctica, cabussó. Badia d'Alcúdia, 10 exemplars el 20 de març (descripció insuficient).

Porzana parva, rasclotó. S'Albufera de Mallorca, una femella el 27 d'agost (descripció insuficient i no exclou altres espècies paregudes).

Columba oenas, xixell. Sa Coma (Sant Llorenç, Mallorca), dos exemplars el 24 d'agost (descripció insuficient i no exclou altres espècies paregudes).

2002 CR-SEO:

Buteo lagopus, aligot calçat. Estany Pudent (Formentera), un exemplar l'11 de novembre (descripció insuficient).

Anthus richardi, titina de Richard. Formentor (Pollença, Mallorca), un exemplar el 6 de maig (la descripció suggereix la possibilitat de una verola *Anthus campestris* de segon any calendari).

Ficedula parva, menjamosques barbaroja. Mar a 19 milles a l'oest de Formentera, un mascle adult el 18 de novembre (males condicions de observació i descripció breu, que no concorda del tot amb l'espècie).

2000:

Hippolais opaca bosqueta pàl·lida. Cala Tirant (es Mercadal, Menorca), un exemplar un dia indeterminat entre l'11 i el 22 de setembre (descripció insuficient).

1994 CR-SEO:

Aquila pomarina, àguila pומרània. Península de Formentor (Pollença,

Mallorca), quatre exemplars, dos d'adults i dos de joves, del 22 al 29 de setembre (la descripció no permet excloure l'àguila cridanera *Aquila clanga*, i, d'altra banda, és estrany el nombre d'aus que s'hi mencionen).

1992 CR-SEO:

Haliaeetus albicilla, àguila marina. Bunyola (Mallorca), un adult el 6 d'agost (descripció insuficient).

BIBLIOGRAFIA

- CRAMP, S. (Ed.) 1985. *The Birds of the Western Palearctic*, vol. IV. Oxford University Press. Oxford.
- DE JUANA, E. 2003. «Observaciones de aves raras en España, año 2001». *Ardeola*, 50(1): 123-149.
- FRÉMONT, J.-Y. et le CHN. 2003. «Les oiseaux rares en France en 2001». *Ornithos*, 10(2): 49-83.
- HARRIS; SHIRIHAI i CHRISTIE, 1996. *The MacMillan Birders's Guide to European and Middle Eastern Birds*. Ed. MacMillan.
- HARRIS; TUCKER i VINICOMBE. 1990. *Bird identification*. Ed. MacMillan.
- JONSSON, L. 1994. *Ocells d'Europa amb el Nord d'Àfrica i l'Orient Mitjà*. Edicions Omega, S.A., Barcelona.
- MULLARNEY K., SVENSSON L., ZETTERSTRÖM D. & GRANT P.J. 2001. *Guía de Aves. La guía de campo de Aves de España y de Europa más completa*. Ediciones Omega. Barcelona.
- PETERSON, R.; MOUNTFORT, G. i HOLLOW, P.A.D. 1983. *Guía de Campo de las Aves de España y de Europa*. 4ª ed. Ed. Omega. Barcelona.
- ROGERS, M.J. and the Rarities Committee. 2002. «Report on rare birds in Great Britain in 2001». *British Birds*, 95: 476-528.
- SVENSSON, L. 1992. *Identification Guide to European Passerines*. 4th edition. Stockholm: Svensson.